

4. Єфрименко Т. І., Жук В. М., Ловінська Л. Г. *Інформація в антикризовому управлінні: глобальний аспект стандартизації обліку та фінансової звітності*. Київ: ДННУ «Акад. фін. управління», 2015. 400 с.
-

Шумей Іванна Любомирівна, магістрантка 1 курсу,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

СИСТЕМА МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сучасний страховий ринок України посідає вагоме місце у фінансовій системі держави. Розвиток медичного страхування повинен бути особливо важливим напрямком державної політики, оскільки він є одним з основних шляхів до реформування системи охорони здоров'я.

На сучасному етапі в Україні дуже гостро стоїть питання реформи охорони здоров'я. Застарілі та досі не вирішені завдання в галузі охорони здоров'я, поява нових проблем призвели до відсталої матеріальної бази, низького рівня медичного обслуговування, суттєвого підвищення ціни лікарських препаратів. Як наслідок – стан здоров'я населення в Україні є вкрай незадовільним і тому існує потреба у отриманні додаткових медичних послуг у вигляді медичного страхування. Медичне страхування – це форма особового страхування, що гарантує громадянам отримання медичної допомоги при настанні страхової події за рахунок нагромаджених страхових фондів [3].

Виділяють дві основні форми медичного страхування: обов'язкове та добровільне медичне страхування. Відповідно до Закону України «Про страхування», страхування медичних витрат разом із медичним страхуванням та страхуванням на випадок хвороби відносяться до переліку добровільних видів страхування, що можуть здійснюватись страховими компаніями на страховому ринку України [1]. Наявна нормативно-правова база у сфері страхового ринку знаходиться на дуже незадовільному рівні.

До медичних витрат відносяться: витрати на лікування – це витрати, що виникли при наданні негайної медичної допомоги застрахованій особі та додаткові витрати – це: витрати на транспортування застрахованої особи до постійного місця проживання у разі раптової хвороби або нещасного випадку; витрати на подорож, на утримання і ночівлю однієї особи, що супроводжує застраховану особу, якщо застрахована особа внаслідок раптової хвороби чи нещасного випадку не може самотійно повернутися для подальшого лікування до постійного місця проживання; витрати на репатріацію тіла в разі смерті застрахованої особи до місця колишнього проживання, інші витрати, передбачені договором страхування [6]. Страховими ризиками за цим видом страхування є: захворювання; нещасний випадок; смерть застрахованої особи [4]. Страховим випадком є виставлення вимог на оплату вартості наданих послуг медичній установі або відшкодування оплачених медичних послуг безпосередньо страхувальнику, пов'язаних із подіями, передбаченими договором страхування [2].

Особливістю даного виду страхування є те, що договором страхування за згодою страхувальника та страховика може бути визначена страхова сума або встановлений ліміт відповідальності.

Одним з найважливіших показників розвитку будь-якого з видів страхування є показник кількості сплачених страхових премій. Динаміка надходжень чистих страхових премій за добровільним страхуванням медичних витрат за 2013-2017 рр. має тенденцію до щорічного зростання, з кожним роком сума премій збільшується, що є беззаперечно позитивним фактором.

Отже, найбільша кількість чистих страхових премій зі страхування медичних витрат в Україні була зібрана за 2017 рік, а саме 323 416, 6 тис. грн. Компаніями, що за підсумками 2017 року увійшли до ТОП-10 за даним показником, в сумі було зібрано 159 911, 5 тис. грн., або близько 49,4 % від загальної кількості премій. Це свідчить про помірний рівень концентрації добровільного страхування медичних витрат, наявність конкурентного середовища, яке необхідне для успішного функціонування страхового ринку і його подальшого росту в цілому.

Проте, на сьогоднішній день частка премій з добровільного страхування медичних витрат серед усіх інших видів страхування залишається дуже низькою (рис. 1). Показник зібраних премій з добровільного страхування медичних витрат за 2017 рік склав 1,5 %, в той час як показник добровільного медичного страхування (безперервного страхування здоров'я) – близько 6,5 %. Слід зазначити, що у 2013 році частка добровільного страхування медичних витрат серед інших видів страхування становила 1 %, протягом 2014-2016 років трималась на позначці у 2%. Тобто, паралельно зі зростанням кількості зібраних страхових премій відбувається і поступове зростання частки даного виду страхування.

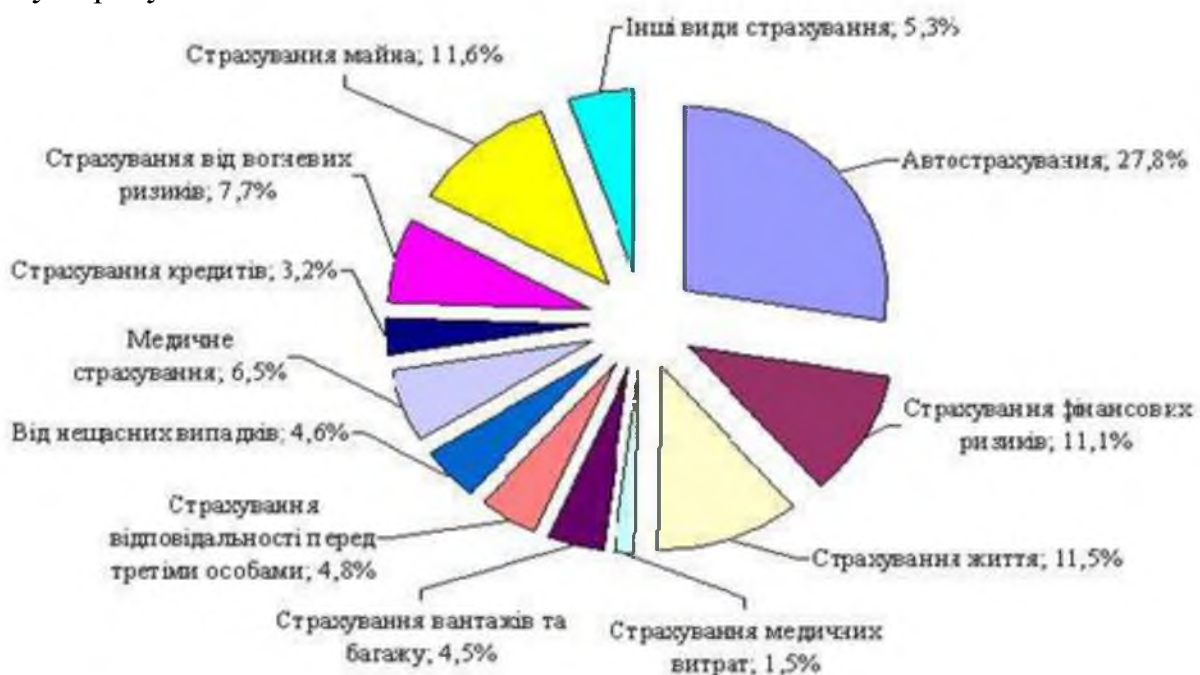

Рис. 1. Структура чистих страхових премій за видами страхування за 2017р, %

Добровільне страхування медичних витрат та медичне страхування в цілому є досить новим та малопоширеним видом страхування і займає в сумі менше 10% зібраних страхових премій на ринку. В Україні ж, на сьогоднішній день лише близько 5 % населення мають страховий поліс медичного страхування і переважну більшість становлять корпоративні клієнти. Такий невтішний стан медичного страхування пов'язаний з низкою проблем та складностей, що склалися протягом останніх років.

Основними бар'єрами на шляху до подальшого ефективного розвитку добровільного страхування медичних витрат є: недостатній рівень інформаційної відкритості страхового ринку, низький рівень «проінформованості» населення; відсутність потрібної нормативно-правової бази; необхідність удосконалення механізмів державного регулювання діяльності страхових компаній [3]; низький рівень соціального забезпечення й рівня добробуту населення; потреба у запровадженні обов'язкового медичного страхування; недостатній рівень надійності страхових організацій; необхідність забезпечення контролю за використанням єдиних стандартів усіма медичними установами [4].

Подальші перспективи розвитку добровільного страхування медичних витрат будуть залежати від стану системи медичного страхування в цілому, оскільки процес реформування нинішньої системи медичного забезпечення має бути системним і комплексним, передбачати успішне функціонування загальнообов'язкового державного медичного страхування у поєднанні з добровільним медичним страхуванням, страхуванням медичних витрат.

Таким чином, добровільне страхування медичних витрат є однією з основних складових системи медичного страхування. Аналіз основних показників добровільного страхування медичних витрат свідчить про непогані тенденції його розвитку. На сьогоднішній день подальший розвиток та ефективне функціонування даного виду страхування мають на своєму шляху низку проблем, задля подолання яких необхідне повне реформування системи охорони здоров'я України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Базилевич В.Д. Страхування: Підручник / В.Д. Базилевич. – К.: Знання-Прес, 2008. – 1019 с. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1584072042387/strahova_sprava/strahuvannya_-_bazilevich_vd.*
  2. *Коваль О.А. Проблеми та перспективи впровадження медичного страхування в Україні / О. А. Коваль // Ефективна економіка. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2905>.*
  3. *Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Офіційний сайт / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua/>.*
  4. *Приказюк Н.В. Державне регулювання страхового ринку України: тенденції та перспективи розвитку / Н. В. Приказюк // Фінанси України. - 2010. - N 7. - С. 101-108.*
-